

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА АГРОІНЖЕНЕРІЇ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри, проф.
Костянтин ДЯДЮРА
«25» серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Т.в.о. декана факультету геодезії,
землеустрою та агроінженерії
В'ячеслав ФОМЕНКО
«25» серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. проректора з науково-педагогічної
та методичної роботи,
Вячеслав СЕДОВ
«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ПО 07 ОСНОВИ КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

20 «Аграрні науки та продовольство»
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

208 Агроінженерія
(код та найменування спеціальності)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Агроінженерія

(назва освітньої програми)

**СТРУКТУРНИЙ
ПІДРОЗДІЛ**

Факультет геодезії, землеустрою та
агроінженерії

Робоча програма з освітнього компонента «Основи керування транспортними засобами» для здобувачів за освітньо-професійною програмою «Агроінженерія» спеціальності 208 «Агроінженерія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Розробник: Валентина МАКАРЧУК, ст. викладач

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри агроінженерії

Протокол від “25” 08. 2025 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

Гарант освітньої
програми

Костянтин ДЯДЮРА

Дмитро ДОМУЩІ

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма здобувача	Характеристика освітнього компонента		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів-денна - 3 заочна - 3,	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	Обов'язковий		
	Спеціальність 208 «Агроінженерія»			
Модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Агроінженерія»	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2		3-й	3-й	
Загальна кількість годин – денна 3к - 90 заочна 3к – 90		Семестр		
		6	5	6
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача – 3	Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)	Лекції		
		18	2	6
		Практичні, семінарські		
		16		4
		Лабораторні		
		Самостійна робота		
		56		78
Вид контролю: залік				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 34/56

для заочної форми навчання – 12/78

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою вивчення освітнього компонента «Основи керування транспортними засобами» є набуття фахівцями компетенцій щодо сучасних методів і способів підвищення безпеки руху автотранспорту та ефективного вирішення завдань професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог безпеки та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у сфері автомобільного транспорту та навколишнього середовища, пов'язаних із безпекою дорожнього руху.

Завданням є формування у здобувачів знань і навичок, що дозволяють вільно володіти складним комплексом вимог щодо забезпечення безпеки перевезень, умов безпечної роботи водіїв автомобільного транспорту, для планування обґрунтованих способів і методів експлуатації автомобільного транспорту, якості сучасних методів і способів організації та планування вантажних і пасажирських автомобільних перевезень з урахуванням їх впливу на надійність та ритмічність роботи автотранспортного підприємства, а також організацію їх раціонального застосування з урахуванням взаємозв'язку з іншими учасниками дорожнього руху.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач повинен

ЗНАТИ:

1. Призначення, будову, взаємодію та принцип роботи основних механізмів та приладів легкового автомобіля.
2. Ознаки, причини несправностей механізмів та приладів, які заявляються в дорозі та способи їх усунення.
3. Основні роботи які проводяться при проведенні технічного обслуговування автомобілів.
4. Основи безпеки руху автомобіля, причини дорожньо-транспортних пригод

ВМІТИ:

1. Керувати легковим автомобілем в різних дорожніх і метеорологічних умовах.
2. Виконувати правила дорожнього руху, впевнено діяти у складній дорожній обстановці, попереджуючи дорожньо-транспортні пригоди.
3. Проводити контрольний огляд автомобіля перед виїздом та проводити роботи по його щоденному обслуговуванню.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення **освітнього компонента** у здобувачів вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність (ІК)- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмінь, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 1. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання будови і технічних характеристик сільськогосподарської техніки для моделювання технологічних процесів аграрного виробництва.

Програмні результати вивчення:

ПРН 1. Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання у професійній діяльності.

ПРН 15. Визначати показники якості технологічних процесів, машин та обладнання і вибирати методи їх визначення згідно з нормативною документацією.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	лаб	інд	с.р.		л	сем	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Правила дорожнього руху.												
Тема 1. Обов'язки і права водіїв транспортних засобів	12	2	2			8	12	2	1			9
Тема 2. Дорожні знаки і їх характеристика	18	4	4			10	18	2	1			15
Тема 3. Номерні та розпізнавальні знаки.	12	2	2			8	12					12
Разом за змістовим модулем 1	42	8	8			26	42	4	2			38
Змістовий модуль 2. Регулювання дорожнього руху												
Тема 1. Характеристика органів керування і гальмування транспортних засобів	14	4	2			8	14	2				12
Тема 2. Особливі умови руху	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 3: Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання	11	2	2			7	11	1	1			9

Тема 4: Окремі положення дорожнього руху, що потребують узгодження.	11	2	2			7	11					11
Разом за змістовим модулем 2	48	10	8			30	48	4	2			42
Усього годин	90	18	16			56	90	8	6			78

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1 ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1.ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Тема 1: Обов'язки і права водії транспортних засобів. Водій повинен мати посвідчення на право керування, реєстраційний документ на транспортний засіб, спец машину дозвіл від органів МВС. На маршрутних засобах – схему маршруту, перевіряти стан машини, на вимогу ДАІ повинен зупинитися та передати документи, якщо є вимоги пройти медичний огляд.

Тема 2: Дорожні знаки і їх характеристика. Дорожні знаки класифікують на сім груп: попереджувальні, пріоритетні, заборонні, вказівні, інформаційно–вказівні, сервісу і таблички до дорожніх знаків. Попереджувальні призначені для інформування про наближення до небезпечної ділянки дороги, характер небезпеки. Заборонні знаки призначені для введення або відміни певних обмежень у русі. Білий фон з червоним обрамленням. Встановлюють перед ділянками доріг.

Інформаційно-вказівні призначені для введення або відміни певних режимів руху інформування учасників дорожнього руху. Вигляд прямокутники з білим або чорним зображенням на синьому, білому, зеленому або на синьому фоні.

Знаки сервісу інформують про місце розміщення об'єктів на цій дорозі і збору від неї у формі прямокутника на якому чорним або червоним кольором на білому нанесено зображення об'єкта сервісу. Таблички застосовують якщо виникає необхідність уточнення або обмеження дії знаку, прямокутники, білий фон.

Тема 3: Номерні та розпізнавальні знаки. Власники повинні зареєструвати (перереєструвати) протягом 10 діб з моменту придбання.

На транспортних засобах встановлюють номерні знаки, реєстраційні номери. Забороняється змінювати розміри, форму, колір. На відповідних транспортних засобах встановлюються розпізнавальні знаки.

Автопоїзд – три ліхтарі помаранчевого кольору, глухий водій, діти, довгомірний транспортний засіб, водій з інвалідністю, знак безпеки, колонна, лікар, обмеження максимальної швидкості ,розпізнавальні автомобільні знаки. Учебний, шипи.

Змістовий модуль 2.РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Тема 1: Характеристика органів керування і гальмування транспортних засобів. Основними органами управління є рульове колесо, педалі зчеплення гальма, газу, важіль перемикачання, рульове колесо треба тримати двома руками, педаль зчеплення натискають тільки лівою ногою, гальмівна система і педаль натискають правою ногою, екстрені гальмування для термінового зниження швидкості руху з погіршенням дорожньої обстановки, аварійне гальмування для термінової зупинки.

Тема 2: Особливі умови руху. Буксування виконується механічним транспортним засобом без причепа, з навантаженням буксування транспортного засобу жорстке зчеплення, гнучке зчеплення.

Навчальна їзда – можуть особи, які не мають медичних протипоказань, особи які навчаються повинні бути не менше 16 років. Особа повинна знати ПДР. Водій майстер повинен мати стаж не менше 3 років, мати знак У. Рух у житловій та пішохідній зоні.

Пішоходам дозволяється рухатися на пішохідних зонах. Правила забороняють рух у житловій зоні.

Транзитний рух транспортних засобів стоянка транспортних засобів поза спеціальною відведеними місцями стоянки з працюючим двигуном. Навчальна їзда рух автомобілів, тракторів, самохідних машин і механізмів.

Рух по автомагістралях і дорогах.

Під час виїзду на автомагістраль або дорогу для автомобілів водії повинні дати дорогу транспортним засобам. Забороняється рух тракторів, самохідних машин, зупинка поза спеціальними місцями для стоянки, рух заднім ходом, навчальне їзда. Рух по гірських дорогах і не крутних спусках.

Тема 3: Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання. Технічний стан засобів повинні відповідати вимогам стандартів, що стосується безпеки дорожнього руху та охорони середовища, забороняється експлуатація тролейбусів і трамваїв несправними, забороняється експлуатація коли переобладнанні з порушеннями вимог, не пройшли технічний контроль, номерні знаки не відповідають стандартам.

Гальмівні системи: змінено конструкцію гальмівних систем, під час ремонтів і не відповідають вимогам виробника.

Рульове керування: сумарний люфт перевищує граничні значення, зіпсований або відсутній підсилювач, деформації.

Зовнішні світлові прилади кількість, тип, колір, розміщення і режим роботи. Світлових приладів не відповідають вимогам конструкції транспортного засобу. Порушено регулювання фар, не горить лампа лівої фари. Увімкнення протитуманних фар, задніх протитуманних ліхтарів дозволяє встановлювати на транспортних засобах протитуманних ліхтарів.

Склоочисники і склоомивачі. Непрацюючі склоочисники і склоомивачі.

Колеса і шини. Шини автомобілів повинні бути з дозволеною масою, норми залишкової висоти, шини не повинні бути пошкоджені, допустиме навантаження шини повинні бути радіальні чи діагональні. Відсутні болти кріплення.

Двигуни. Негерметична паливна система. Несправна система відпрацьованих газів. Вміст шкідливих речовин. Відсутні медична аптечка, знак аварійної зупинки, вогнегасник. Аптечка відсутні ремені безпеки, відсутні або несправні фари і задні габаритні ліхтарі транспортного засобу.

Тема 4: Окремі положення дорожнього руху, що потребують узгодження. З органами Національної поліції узгоджується:

А) розміщення в смугах відведення автомобільних доріг або червоних лініях міських вулиць і доріг та їх штучних спорудах кіосків, павільйонів.

Б) умови та порядок руху колон у складі більш як п'яти механічних транспортних засобів.

В) порядок буксування двох і більше транспортних засобів.

З територіальними органами з надання сервісних послуг МВС узгоджується.

А) технічні вимоги, конструкція та встановлення на транспортних засобах спеціальних звукових і світлових сигнальних пристроїв.

Б) переобладнання транспортних засобів.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

№	Змістовий модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
Змістовий модуль 1.ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ	
1.	Тема 1: Обов'язки і права водії транспортних засобів. (2 год) 1.1.Водій повинен мати посвідчення на право керування, реєстраційний документ на транспортний засіб, спец машину дозвіл від органів МВС. 1.2.На маршрутних засобах – схему маршруту, перевіряти стан машини, на вимогу ДАІ повинен зупинитися та передати документи, якщо є вимоги пройти медичний огляд.
2	Тема 2: Дорожні знаки і їх характеристика.(4 год) 2.1.Дорожні знаки класифікують на сім груп: попереджувальні, пріоритетні, заборонні, вказівні, інформаційно–вказівні, сервісу і таблички до дорожніх знаків. Попереджувальні призначені для інформування про наближення до небезпечної ділянки дороги, характер небезпеки. 2.2.Заборонні знаки призначені для введення або відміни певних обмежень у русі. Білий фон з червоним обрамленням. Встановлюють перед ділянками доріг. 2.3.Інформаційно-вказівні призначені для введення або відміни певних режимів руху інформування учасників дорожнього руху. Вигляд прямокутники з білим або чорним зображенням на синьому, білому, зеленому або на синьому фоні. 2.4.Знаки сервісу інформують про місце розміщення об'єктів на цій дорозі і збору від неї у формі прямокутника на якому чорним або червоним кольором на білому нанесено зображення об'єкта сервісу. Таблички застосовують якщо виникає необхідність уточнення або обмеження дії знаку, прямокутники, білий фон.

3	<p>Тема 3: Номерні та розпізнавальні знаки. (2 год)</p> <p>3.1. На транспортних засобах встановлюють номерні знаки, реєстраційні номери. Забороняється змінювати розміри, форму, колір. На відповідних транспортних засобах встановлюються розпізнавальні знаки.</p> <p>3.2. Автопоїзд – три ліхтарі помаранчевого кольору, глухий водій, діти, довгомірний транспортний засіб, водій з інвалідністю, знак небезпеки, колонна, лікар, обмеження максимальної швидкості, розпізнавальні автомобільні знаки. Учбовий, шипи.</p>
Змістовий модуль 2. РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ	
4	<p>Тема 1: Характеристика органів керування і гальмування транспортних засобів. (4 год)</p> <p>4.1. Органи керування.</p> <p>4.2. Органи гальмування.</p>
5	<p>Тема 2: Особливі умови руху. (2 год)</p> <p>5.1. Буксування, жорстке зчеплення, гнучке зчеплення.</p> <p>5.2. Навчальна їзда.</p> <p>5.3. Пішоходи.</p> <p>5.4. Транзитний рух транспортних засобів стоянка транспортних засобів.</p> <p>5.5. Рух по автомагістралях і дорогах.</p> <p>5.6. Рух по гірських дорогах і не крутих спусках.</p>
6	<p>Тема 3: Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання. (2 год)</p> <p>6.1. Гальмівні системи.</p> <p>6.2. Рульове керування.</p> <p>6.3. Зовнішні світлові прилади кількість, тип, колір, розміщення і режим роботи.</p> <p>6.4. Склоочисники і склоомивачі.</p> <p>6.5. Колеса і шини.</p> <p>6.6. Двигуни.</p>
7	<p>Тема 4: Окремі положення дорожнього руху, що потребують узгодження. (2 год)</p> <p>7.1.3 органами Національної поліції</p> <p>7.2.3 територіальними органами з надання сервісних послуг МВС.</p>

Заочна форма навчання

№	Змістовий модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
Змістовий модуль 1. ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ	
1.	<p>Тема 1: Обов'язки і права водії транспортних засобів. (2 год)</p> <p>1.1. Водій повинен мати посвідчення на право керування, реєстраційний документ на транспортний засіб, спец машину дозвіл від органів МВС.</p> <p>1.2. На маршрутних засобах – схему маршруту, перевіряти стан машини, на вимогу ДАІ повинен зупинитися та передати документи, якщо є вимоги пройти медичний огляд.</p>

2	<p>Тема 2: Дорожні знаки і їх характеристика.(2 год)</p> <p>2.1.Дорожні знаки класифікують на сім груп: попереджувальні, пріоритетні, заборонні, вказівні, інформаційно–вказівні, сервісу і таблички до дорожніх знаків. Попереджувальні призначені для інформування про наближення до небезпечної ділянки дороги, характер небезпеки.</p> <p>2.2.Заборонні знаки призначені для введення або відміни певних обмежень у русі. Білий фон з червоним обрамленням. Встановлюють перед ділянками доріг.</p> <p>2.3.Інформаційно-вказівні призначені для введення або відміни певних режимів руху інформування учасників дорожнього руху. Вигляд прямокутники з білим або чорним зображенням на синьому, білому, зеленому або на синьому фоні.</p> <p>2.4.Знаки сервісу інформують про місце розміщення об'єктів на цій дорозі і збору від неї у формі прямокутника на якому чорним або червоним кольором на білому нанесено зображення об'єкта сервісу. Таблички застосовують якщо виникає необхідність уточнення або обмеження дії знаку, прямокутники, білий фон.</p>
<p>Змістовий модуль 2.</p> <p>РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ</p>	
3	<p>Тема 1: Характеристика органів керування і гальмування транспортних засобів. (2 год)</p> <p>3.1.Органи керування.</p> <p>3.2. Органи гальмування.</p>
4	<p>Тема 2: Особливі умови руху.(1 год)</p> <p>4.1.Буксування, жорстке зчеплення, гнучке зчеплення.</p> <p>4.2.Навчальна їзда.</p> <p>4.3.Пішоходи.</p> <p>4.4.Транзитний рух транспортних засобів стоянка транспортних засобів.</p> <p>4.5.Рух по автомагістралях і дорогах.</p> <p>4.6.Рух по гірських дорогах і не крутих спусках.</p>
5	<p>Тема 3: Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання. (1 год)</p> <p>5.1.Гальмівні системи.</p> <p>5.2.Рульове керування.</p> <p>5.3.Зовнішні світлові прилади кількість, тип, колір, розміщення і режим роботи.</p> <p>5.4.Склоочисники і склоомивачі.</p> <p>5.5.Колеса і шини.</p> <p>5.6.Двигуни.</p>

5.3. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	Заочна
1	Характеристика органів керування і гальмування транспортних засобів.	2	1
2	Дорожні знаки і їх характеристика.	4	2
3	Номерні та розпізнавальні знаки.	2	
4	Характеристика органів керування і гальмування транспортних засобів.	2	
5	Особливі умови руху	2	1
6	Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання.	2	1
7	Окремі положення дорожнього руху, що потребують узгодження.	2	
	Разом	16	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Питання	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Правила дорожнього руху. Загальні положення.	2	4
2	Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів.	3	4
3	Рух транспортних засобів із спеціальними сигналами	3	4
4	Обов'язки і права пішоходів	3	6
5	Обов'язки і права пасажирів	3	6
6	Вимоги до водіїв мопедів і велосипедів	3	4
7	Вимоги до осіб, які керують гужовим транспортним, і погоничів тварин	3	4
8	Регулювання дорожнього руху	3	4
9	Попереджувальні сигнали	3	4
10	Початок руху і зміна його напрямку	3	4
11	Розташування транспортних засобів на дорозі	3	4
12	Швидкість руху	3	4

13	Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд	3	4
14	Обгін	3	4
15	Зупинка і стоянка	3	4
16	Проїзд перехресть	3	4
17	Несправності органів керування транспортних засобів	3	4
18	Технічний стан органів гальмування автомобіля	3	4
19	Штрафи та інші стягнення, передбачені за порушення ПДР.	3	4
	Разом:	56	78

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компонента здійснюється у формі читання лекцій, проведення семінарських занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових та проблемних лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам придбати теоретичні знання з основ керування транспортним засобом, розуміння сутності основних категорій і понять;
- участь в семінарських заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає рішення практичних задач;
- отримання консультації. Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень освітнього компонента;
- виконання самостійної роботи. Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової літератури, періодичних видань, щодо основ керування транспортними засобами;
- виконання здобувачами індивідуальних завдань. Індивідуальне завдання має на меті узагальнення, поглиблення та закріплення знань, які здобувачі одержують у процесі навчання, а також є формою реалізації творчих можливостей здобувачів;
- проведення підсумкового контрольного випробування.
-
-
- Відповідність програмних результатів та методів навчання наведено в таблиці 1

Таблиця 1. Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 1. Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання у професійній діяльності.	Лекції, лабораторно-практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»)
ПРН 15. Визначати показники якості технологічних процесів, машин та обладнання і вибирати методи їх визначення згідно з нормативною документацією.	Лекції, лабораторно-практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм», гейміфікація)

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Основи керування транспортними засобами» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Реалізація завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль – це оцінка роботи здобувачів освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) – запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовному модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS(табл. 2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою агроінженерії.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання навчання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компонента (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції тощо, доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4)

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
.....	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів з 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну			

			частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно- продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (Бзм) (всього 0-90)							Бал за відвіду- вання (всього 0-5)	Бал заохочу- вальний (всього - 5)	Сума	
<i>ФК - залік</i>										
Змістовий модуль 1 (ЗМ1)				Змістовий модуль 2 (ЗМ2)						
Поточний контроль -45				Поточний контроль -45				0-5	0-5	100
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4				
15	15	15	12	12	11	10				
Модульний контроль -45				Модульний контроль - 45						
Бзм = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2										

* T1, T2, T3..... – теми змістового модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій
2. Методична література

9. Рекомендована література**Базова**

1. Закон України «Про дорожній рух». №124-ХІ від 20.09.2019.
  2. Тематичні завдання для прийому в держінспекції теоретичного іспиту на право керування транспортними засобами. Київ, Агровісник, 2000. – 224 с.
  3. Боровських Ю.І. Будова автомобіля. Київ., Вища школа 1991 – 303 с.
- Поточна періодична література з правил дорожнього руху в Україні різних видань.

Допоміжна

1. Лебедєв А.Т. та інш. Трактори і автомобілі. Шасі. Ч. 3. Навчальний посібник. – Київ: Вища школа, 2004. – 336 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Відеоматеріали по темам курсу, інтернет.
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org/>
4. Бібліотека ім. Максимовича, Київського національного університету. URL: <http://libgw.univ.kiev.ua/>
5. Українська електронна бібліотека. URL: <http://w.w.w.biblioteka.org.ua>